

22122397

SWEDISH B – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SUÉDOIS B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
SUECO B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 14 May 2012 (afternoon)
Lundi 14 mai 2012 (après-midi)
Lunes 14 de mayo de 2012 (tarde)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'Épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

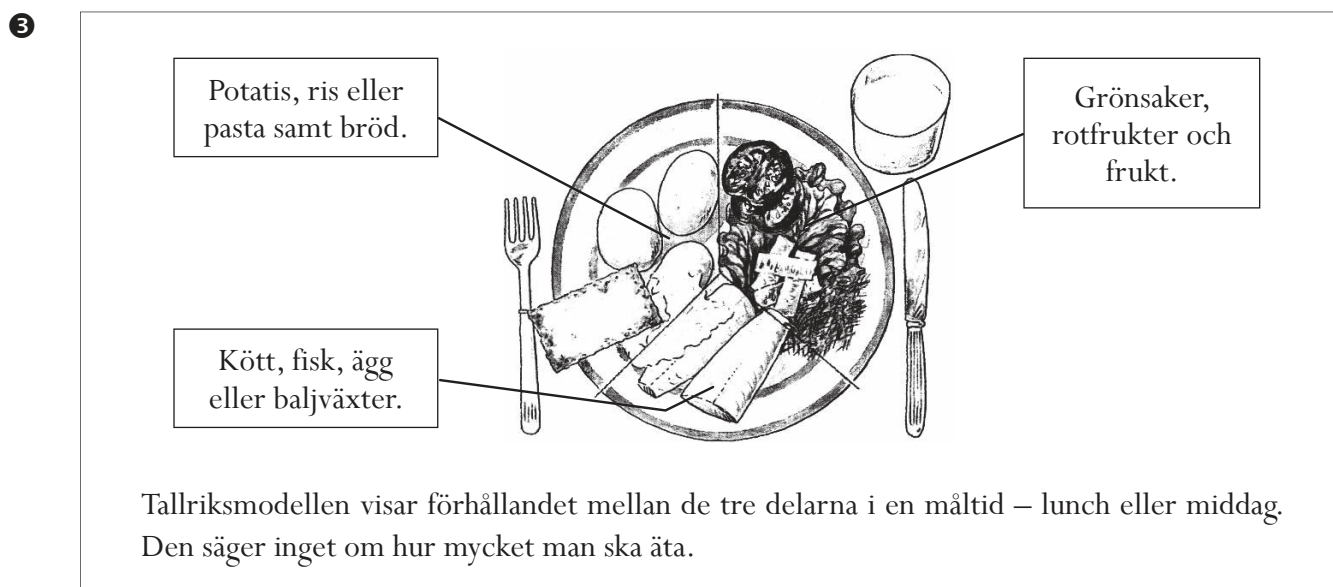
- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEXT A

FOLKHÄLSOFÖRBUNDET INFORMERAR

SEX GODA RÅD TILL DIG SOM ÄR UNG OCH VILL MÅ BRA

- ❶ Idag talas det mycket om dåliga matvanor. I stället för att sätta oss ner och äta ordentlig mat i lugn och ro kastar vi i oss fet skräpmat. Vi stoppar i oss alltmer godis och läsk. Och vi blir allt tyngre och allt tröttare. Det där vet vi ju! Men hur ska vi bryta mönstret? Vanor är nyckelordet. Med hjälp av goda dagliga rutiner kan vi lära oss att äta bättre – och därmed må bättre. Och när vi mår bättre presterar vi bättre. Vi orkar mer helt enkelt. De gamla romarna hade ett talesätt: ”en sund själ i en sund kropp”.
- ❷
 1. Ät fem gånger per dag, tre riktiga måltider och två mellanmål. Hoppa aldrig över en måltid! Den som inte får i sig tillräckligt med näring blir sugen på godis.
 2. Börja dagen med en ordentlig frukost. Se till att den frukost du gillar alltid finns hemma. Gröt är bra och går snabbt att laga.
 3. Ät ungefär ett halvt kilo frukt och grönsaker om dagen. Ät därför en medelstor frukt eller ca 100 gram grönsaker till varje mål.
 4. Ät i skolan! Vid sidan om Finland är Sverige det enda land i världen som erbjuder gratis lunch i skolan. Du behöver få i dig en tredjedel av dagens energi till lunch. Glöm inte grönsakerna och drick mjölk till maten om det finns!
 5. Hoppa inte över mellanmålen. Förutom en frukt är en yoghurt eller en smörgås ett bra mellanmål.
 6. Middagen med familjen på kvällen är viktig. Naturligtvis för matens skull, men också för att alla då får tillfälle att träffas och prata om hur dagen har varit. Bra för både kropp och själ!

Hydén, Schubert, Svidén, Läsförståelse C (2003)

TEXT B

Snöhög eller bil?

Parkeringsövervakarna är inte särskilt roade av att bötfälla.

Insnöade parkeringsplatser och trångt om utrymme på gatorna. Delar ni ändå ut parkeringsböter, Marjo Jumpponen, ledande parkeringsövervakare på Byggnadskontoret i Helsingfors?

- 5 – Visst tvingas vi se mellan fingrarna. Men när det gäller övergångsställen, busshållplatser, korsningar och platser med parkeringsförbud bötfäller vi nog. Trafiken och fotgängarna får inte äventyras. Men nog är vi människor vi också.

Vad gör ni istället för att ge böter?

- 10 – Våra parkeringsövervakare hjälper dagligen folk att skuffa fram sina bilar ur snödrivor. De är oftast de enda som är ute tidigt på morgonen och kan ge en hjälpande hand.

Kunde man utrusta lappisorna med spadar?

- 15 – Nej, så långt har vi inte sträckt oss.

Hur ser parkeringsläget ut just nu?

- 15 – Hela kärncentrum är grötigt. Det lönar sig att lämna bilen hemma och åka kollektivt. Ett tips är att föra bilen för vinterförvaring till Tattarmossen, det skulle jag göra om jag bodde i centrum. Nu riskerar bilarna att få skador om de står under snön för länge och plogbilarna inte ser dem.

20 **[– X –] respons har ni fått av stadsborna?**

- 20 – Vår kundtjänst är nerringd. [– 16 –] det inte snöar klagar folk på att man inte kan skida, och nu när det [– 17 –] är vinter klagar man på bristen på p-platser. Det här borde vara vardag för oss nordbor. [– 18 –] är det i centrala Europa där de inte har utrustning att skotta bort snön.

Foto: Stefan Lundberg

Anpassat efter: <http://hbl.fi/lokalt/2010-02-02/boter-trots-sno> (2010)

TEXT C

Avskaffa inte kontanterna

Stoppa försöken att avskaffa kontanthantering. Sätt i stället in mer resurser mot brottsligheten. För många konsumenter, inte minst för oss äldre, är det ofta betydligt enklare att använda kontanter än kort, skriver
5 Richard Swede s:r.

POLITIKER, BANKER OCH HANDEL tycks nu göra gemensam sak för att avskaffa bruket av svenska sedlar och mynt för att endast betalkort eller mobiltelefoner ska göras gångbara för betalning.

10 Orsak? Uppenbarligen för att ingen av dem vill sätta in tillräckliga resurser för att förhindra rån, stöld, bedrägeri och annat där bytet är kontanter, men också för att finansmarknadens aktörer kammar hem än större vinster utan kontanthantering och att politikerna bland annat tror sig lättare komma åt den svarta marknaden.

För många konsumenter och inte minst oss äldre är det betydligt enklare att i många transaktioner
15 använda kontanter.

För övrigt är det åtskilliga som inte har, inte kan ha eller kan få betalkort eller mobiltelefon. Och hur mycket enklare är det inte att betala mindre dagliga inköp med kontanter? För allas integritet är det också viktigt att vi kan betala kontant så att inte varenda kronas användning kan spåras via kort eller telefon. Nej, stoppa försöken att avskaffa kontanthantering och sätt in mer
20 resurser mot brottsligheten!

DET ÄR EN SKRÄMMANDE diskriminering när man till exempel i Stockholm gör parkeringsplatser vid Hagaparken, Sjöhistoriska museet, Tekniska museet och Norr Mälarstrand tillgängliga endast för kortinnehavare och på några av ställena också endast för dem som har mobiltelefoner att betala med. På eftersommaren upplevde jag hur några tyska turister stod rådvilla vid en
25 parkeringsmätare på Norr Mälarstrand och inte kunde betala. Vi löste det så att jag ordnade parkeringstid med mitt kort mot kontantbetalning från turisterna.

Häromdagen kom en bekräftelse om tid för sjukhusbesök med önskemål inskrivet om att patienten helst skulle betala med kort. Är nästa steg att vi inte får sjukvård eller sämre sådan utan ett betalkort? I dagarna rapporteras nu också att endast betalning via mobiltelefon skall gälla på
30 vissa av Stockholms parkeringsplatser.

ATT MED SPECIELLA KRAV på betalningsform helt utestänga delar av befolkningen från att använda allmänna nyttigheter – särskilt samhällets är en skam i ett demokratiskt samhälle.

Redan det förhållandet att såväl ansvariga samhällsorgan som den privata sektorns aktörer i stor omfattning informerar och kommunicerar med oss endast genom webb och e-post är skändligt
35 nog när 1,5 miljoner svenskar över 16 år fortfarande saknar tillgång till internet.

”För allas integritet är det viktigt att vi kan betala kontant så att inte varenda kronas användning kan spåras genom betalkort eller telefon”.

Richard Swede S:r, *Dagens Nyheter* (2011)

TEXT D

Rutschkana hellre än simning

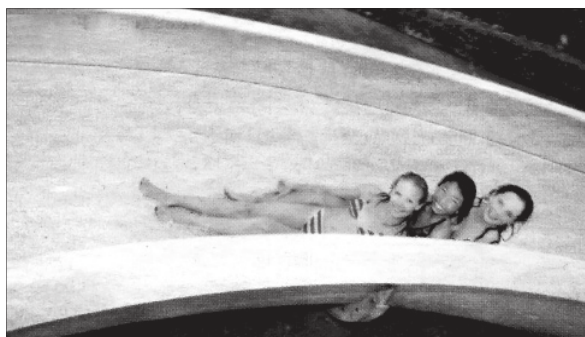
Kan du ta dig till ytan och börja simma om du trillar i plurret? Klarar du då 200 meter? Varav 50 på rygg? Grattis, du räknas som simkunnig enligt nordisk standard.

Men många vuxna klarar inte detta. Så många som 2,3 miljoner lever inte upp till den nordiska standarden vilket är en klar försämring de senaste decennierna. Många tror att eftersom de kunde för tio år sedan så kan de nu. Det är sådana personer som tror sig kunna, som löper störst risk att drunkna. Förr tog folk simborgarmärket varje år och hade på så vis koll på sin simkunnighet. Så är det tyvärr inte längre.

Under de två första veckorna i juli i år drunknade 17 personer i Sverige och ett tag såg det ut att bli en ovanligt svart sommar. Nu tycks antalet stanna vid 19 för juli månad. Men för att förebygga drunkningsolyckor gäller det att alla har koll på sin förmåga och att man tränar. Men svenska folket simmar allt mindre.

Simkunnighet är inte som att kunna cykla. Det gäller att hålla sig i god kondition. En cykel kan man kliva av om man märker att man inte orkar mer. Men när det gäller simning finns det inget att kliva av om man är ute på djupt vatten.

Vi går mer mot lek och plask, hopp och åk. Fram till 1960-talet simmade många i havet och i sjöar. Sedan byggdes simhallar runt om i Sverige och då flyttade simningen in. När dessa simhallar behövde rustas upp passade man på att bygga om till äventyrsbad på flera håll. Något som alltså skett på bekostnad av möjligheterna att motionssimma.

Ett annat beteende är att man plötsligt får för sig att man ska ge sig ut på en lång simtur efter att inte ha simmat ordentligt på flera år. Många simmar då rakt ut i havet eller sjön vilket innebär en stor risk för en ovan simmare. En annan orsak till bristen på simkunnighet är att simundervisningen i grundskolan blivit sämre. Mellan 1990 och 1994 var simundervisningen inte obligatorisk. Nuförtiden kommer också många svenskar från kulturer där simkunnighet inte prioriteras.

Men en grupp svenskar ägnar sig fortfarande åt motionssimning på klassiskt vis. Det är den äldre generationen, de runt 70 år. De simmar som man gjorde förr, flera kilometer.

Anpassat efter: Jennie Danielsson, *Helsingborgsbladet* (1 augusti 2010)